

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus
Viite: UUDELY/2780/20201

Vantaan kaupungin lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Vantaan Energia Oy:n lämmön kausivarastoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat - vastuualue pyytää Vantaan kaupunginhallitukselta lausuntoa Vantaan Energia Oy:n lämmön kausivarastohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (UUDELY/2780/20201).

Lämmön kausivarasto on osa Vantaan Energian tavoitetta luopua fossiilisista polttoaineista vuoteen 2026 mennessä. Vantaan ilmastotyötä ohjaavan resurssiviisauden tiekartan mukaisesti Vantaan kaupunki tavoittelee hiilineutraalisuutta vuonna 2030. Lämmön kausivarasto osana Vantaan Energian fossiilittomuuteen johtavaa hankekokonaisuutta edistää Vantaan kaupungin hiilineutraaliustavoitetta. Lämmön kausivaraston avulla voidaan vähentää kulutushuippujen aikaista maakaasun käyttöä lämpökeskuksissa. Maanalaiseen kallioluolastoon varastoitaisiin pääosin kesällä 40–150-asteista vettä, joka on lämmitetty jätteiden käsittelystä syntyvällä energialla sekä maa-, aurinko- ja hukkalämmöllä.

Hankkeen merkittävimmät negatiiviset ympäristövaikutukset aiheutuvat rakentamisvaiheessa. Luolaston louhinta aiheuttaa melua ja tärinää koko louhinnan ajan, mikä kestää noin 3–3,5 vuotta. Louhinnan häiritsevin osuus, ajoyhteyksien louhinta, kestää noin puoli vuotta. Louhinnan edetessä syvemmälle melu ja tärinä vaimenee. Louhinnan meluhäiriö arvioidaan kuitenkin vähäiseksi. Melumallinnusten mukaan päiväajan ohjearvot eivät ylitä VE1b:ssä. VE1a vaatisi meluesteet Untipakkaan.

Rakentamisvaiheessa raskaan liikenteen määrä kasvaa noin 500–600 ajoneuvolla per vuorokausi, minkä ei katsota olevan merkittävä lisäys alueen muuhun liikenteeseen. Louhekuljetuksista aiheutuu raskaan liikenteen pakokaasupäästöjä sekä liikennemelua sekä pölyämistä työmaan läheisyydessä. Nämä kysymykset sekä vaikutukset liikenneturvallisuuteen ja liikenteen toimivuuteen puoltavat vahvasti

vaihtoehto 1b:n mukaisia ratkaisuja. Vantaan kaupunki muistuttaa tässä yhteydessä, että Vanhan Porvoontien läpiajo raskaalta liikenteeltä on katkaistu Kyytitien ja Tikkurilantien väliltä. Näin ollen hankkeen kuljetuksien on suuntauduttava pääosin Kehä III suuntaan.

Hanke edellyttää uutta kaukolämmön siirtolinjaa jätevoimalaan, jota ei olla vielä tarkkaan suunniteltu. Arviointiselostuksessa on alustavasti esitetty uusi linja, joka kulkisi valtaosin liikennealueella tai väylien reunassa. Linjan alueesta tulee noin 10–15 m leveä vyöhyke, jonka tulee säilyä puuttomana. Vantaan kaupunki painottaa, että uuden linjan jatkosuunnittelussa tulee selvittää arvopuiden sijoittuminen ja puuston poistamisen vaikutus maisemaan.

Rakentamisen aikana kalliopohjaveden pinnan tason arvioidaan laskevan, mikä voi heikentää pora- ja rengaskaivojen sekä maalämpökaivojen toimintaa. Käytön aikana vaikutusta ei arvioida olevan, sillä pohjaveden pinnan taso palautuu louhinnan jälkeen luonnolliseen tilaan. Hankkeella on negatiivisia vaikutuksia eliöstöön tunnelin suuaukkojen, pystykuilun ja lämmönsiirtolinjan kohdalla, sillä alueilta raivataan kasvillisuus rakentamisvaiheessa.

YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossa kaupunki korosti Keravan- ja Vantaanjokeen kohdentuvien vaikutuksien arvioinnin tärkeyttä. Tämä aihe on hyvin huomioitu selostuksessa. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia ei pidetä tarpeellisena Vantaanjoen eikä muiden Natura 2000 -alueiden osalta.

Hankkeen merkittävimmät positiiviset vaikutukset liittyvät kasvihuonekaasupäästöihin. Lämmön kausivarasto mahdollistaa hukkalämmön ja uusiutuvien energiamuotojen tehokkaamman hyödyntämisen. Kun varastoitua energiaa käytetään talviaikaan kulutushuippujen tasaamiseen, voidaan maakaasukäyttöisten lämpökeskusten käyttöä vähentää. Vaihtoehtona kausivarastolle olisi lisätä lämmöntuotannossa biopolttoaineita, joiden hiilijalanjälki on suurempi kuin hukkalämmöllä. Lämpövaraston rakentamisesta aiheutuvat päästöt ovat huomattavasti varaston mahdollistamaa päästövähennystä pienemmät. Osana Vantaan Energian toteuttamaa fossiilittomaan energiantuotantoon tähtäävien hankkeiden kokonaisuutta hanke edistää merkittävästi myös Vantaan kaupungin tavoitetta olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi hankkeella on positiivisia elinkeinovaikutuksia

Vantaan kaupunki toteaa, että vaihtoehtoisen ajoyhteyden (VE1b) ottaminen mukaan tarkasteluun oli perusteltua, ja tämä vaihtoehto osoittautui myös arvioinnin kannalta huomattavasti paremmaksi. YVA-arvioinnin perusteellakaan ei vaihtoehtoa 1a pidetä toteuttamiskelpoisena, sillä sen rakentamisen aikaisten haittavaikutusten arvioidaan olevan suuremmat mm. liikenneturvallisuuden, maisemavaikutusten sekä ihmisten elinolojen, viihtyvyyden ja virkistyskäytön kannalta.

YVA-arviointi on kattava ja hyvin laadittu ottaen huomioon hankkeen ainutlaatuisuuden. Vuorovaikutus eri tahojen välillä on ollut riittävää ja sitä tulee

jatkaa myös jatkosuunnittelussa seuraavissa lupavaiheissa. Hankkeen rakentamisen ajankohdan tarkempi määrittäminen mahdollistaa toimivat ratkaisut louheen välivarastoinnin ja hyödyntämisen osalta. Tämän lisäksi jatkosuunnittelussa tulee täsmentää yhteisvaikutuksia mahdolliseen läheiseen ratikkahankkeeseen.

Vantaan kaupunki pitää hanketta erittäin tärkeänä, sillä se tukee kaupungin hiilineutraaliustavoitetta ja edesauttaa luopumista fossiilisista polttoaineista. Hukkalämpöjen entistä tehokkaampi hyödyntäminen on resurssiviisasta.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS